

NTP-KNI-20-0024

**GYÜREI TEHETSÉGMŰHELY A
NÉPHAGYOMÁNYOK, NÉPI ÉRTÉKEINK
NYOMÁBAN**

A projekt megvalósításának tapasztalatai, eredményei

A komplex programok esetében nem csak a speciális képességek fejlődését vizsgáljuk a végén, hanem a program eredményességéhez jelentős mértékben hozzájáruló pszichológiai háttértényezők változásait is. A komplex programok hatásvizsgálatakor tehát a következő területek eredményességi mutatóit vetjük össze: általános intellektuális és speciális képességek, a tanulás motivációja (kialakult-e az intrinzik motiváció?), az egyéni tanulási stratégiák alkalmazása a reprodukív (magoló) stratégiák helyett (mennyire dominálnak a mélyreható stratégiák), a szorongás mértéke (mennyire képes a szorongás kezelésére), személyiségtényezők (extrovertált-introvertált személyiségjegyek dominanciája) változásai.

A táncnak, mint mozgásformának jelentős hatásai, eredményei vannak, melyek köztudottak, és melyek a hatással vannak az általános intellektuális és speciális képességekre, a tanulás motivációjára az egyéni tanulási stratégiák alkalmazására, a szorongás mértékére, személyiségtényezőkre, a fizikai állapotra:

- Tánc közben fő hangsúly tevődik a gerinc mellett lévő izmokra, így javul a testtartásuk.
- Belekóstolnak egy másfajta zenébe, ezzel együtt pedig fejlődik a ritmusérzékük is.
- A tanulást is elősegíti, hisz mennyivel könnyebben fog tanulni az a gyermek, aki zenét hallgatott és kimozogta magát, mint az, aki inger- és mozgásszegény életmódot folytat.
- Az illemszabályok tanulása szempontjából is sokat fejlődhet, hiszen megtudja, hogy hogyan is kell viselkedni egy bálban esetleg színházban.
- Továbbá a társas viselkedésre, kapcsolatokra is jótékony hatással bír a tánc, ugyanis ez csoportban, közösségben történik.
- Stresszoldó hatása is jelentős.
- Továbbá: Könnyebb tanulás, jobb koncentrációs képesség, a személyiség kibontakozása, magabiztosság, barátságosság, szociális kompetenciák fejlődése.

Mindez csak néhány dolog, amelyben a tánc segíthet és a mi programsorozatunk során segített is a gyerekeknek.

„EGYÜTT EGY JOBB ÉLETÉRT” EGYESÜLET

Fontosnak tartottuk, hogy a foglalkozáson résztvevő gyerekek megismerkedjenek saját térségük tánc kultúrájával, szórakozási lehetőségeivel, és hagyományaival, valamint, hogy egyesületünk új szint, új lehetőségeket vigyen az életükbe, a monoton hétköznapijainkba. A népi énekek tanulásával érzelmek tudtak megnyilvánulni így lelki egyensúlyt hozhattunk életükbe. A népi játékok segítségével, a győzelem és a kudarc élményét élhették meg, megtanulhatták ezek megfelelő kezelési módjait. A táncórákkal a képességeik és készségeik javultak, tánc tudásuk fejlődött, és olyan produkciók születtek, melyek a település bármely rendezvényén megállják majd a helyüket. A néprajzi ismeretek elsajátításával a múlt értékeihez kerülhettek közelebb a gyerekek, a régi értékeket beépíthették, beépíthetik a jelenükbe. A szakmai program komplexitása több irányban, pozitívan hatott a gyerekek személyiségére, képességeire, világszemléletükre, sőt jövőképükre is.

Fejlesztési módszereinkben elsősorban ebben az évben is olyan játékos feladatok, szituációs gyakorlatok, egyéni, és társas feladatok álltak, amelyek azt tudatosították a gyerekekben, hogy az élet bármely területén, így akár az ének, tánc, kézművesség során is az erősségekre kell építeni, mindeközben pedig a gyengeségeket menedzselni, de több időt kell szánni a gyengeségek fejlesztésére, mert így teljesebb eredményt érhetnek el. A legjobb megoldás az volt, hogy komplexitásában néztük a gyerekek teljesítményét – melyek voltak az erősségek és hol voltak a gyenge pontok. Aztán támpontokat adtunk nekik, megmutattuk, hogy milyen technikákat sajátítsanak el, bízzanak magukban, és gondolkodjanak mindig pozitívan.

Dolgoztak egyénileg, vagy spontán, illetve burkoltan irányított formában szerveződött csoportokban, vagy teljesen közösen, ebből adódóan egyéni alkotásokat, és közös produktumokat létrehozva. A vezéregyéniségek irányító szerepét munkaszervező szereppé formáltuk át, mert konkrét feladattal bíztuk meg őket: felelősek lettek a munkadarab elkészüléséért, s a munkamegosztásért. Bevezettük a feladattervezést, mint előkészítő, vázlatalkotó elemet, hogy mindenki szót kapjon a csoportban. A feladatok lassan megfelelő szempontú felosztásra kerültek -olykor burkolt módon, tanári irányítással-, s indirekt módon tudatosult mindenkiben, hogy az egész nem létezik a részletek, töredékek nélkül, vagyis minden csoporttag ugyanolyan fontos a produktum létrehozása céljából, s a megsegítés nem a másik munkájának elvégzéséből áll.

A segítségadás jellege spontán módon alakult egymás közt, és sikeresen levetkőzték a tanári segítségkérés túlzó mértékét. A projekt időszaka során megtanulták, hogy próbálkozni

„EGYÜTT EGY JOBB ÉLETÉRT” EGYESÜLET

szükséges, hogy tévedni szabad, s nem minden az egyéni tökéletesség. A közös tevékenység, az együtt alkotott dolgok is lehetnek ugyanolyan értékesek, a csoport pozitív kiemelése épp oly erős értékelő hatású, mint adott esetben a név szerinti, egyéni mód. Persze a kész munkák részleteinek elemzésekor valójában minden résztvevő munkája közvetlenül is minősült. Adódott elmarasztalás a változó összetételű csoportok tagjai között, s persze a versenyszellem, a legszebb csoportmunka elérése továbbra is fennmaradt, de az *én* helyett a *mi* került középpontba, mely pozitívan hatott az egyénre, személyiségfejlesztő hatása nem maradt el. A csoportok nem voltak állandóak, vagyis egyszer ennek, másszor annak a jelenlétében kell a legtöbbet kihozniuk önmagukból, és aktuális csapatukból, ezért megértették, hogy a versengés a csoportok közt nem lehet mérőeszköz. A produktumok sem voltak sok esetben egyformák, mely az azonos anyagok, vagy technikák sokoldalú felhasználási lehetőségét hivatott alátámasztani, így ismételen nem volt mérvadó a csoportok közti versengés. Lassan megnyugodott a közösség ebből a szempontból is, ráadásul az átjárhatóság nem volt tiltott, így a csoporttagok is változhattak. Cél az lett, hogy bárkivel dolgozva is mindig a legjobbat nyújtsák, legtöbbet hozzák ki magukból, figyelve társaikra is.

A népi játékok, valamint a tánc a mozgás örömét hivatott rendszerbe foglalni, ahol a régi idők emberének időtöltése, kultúrája, közösségi tevékenysége elevenedett meg. A közös ének, zenei kíséretre nótázás, az együttmozgás, koreográfia elsajátítása a csoportkohéziót erősítette, mindenki igyekezett a csoporttal együtt lélegezni, énekelni, ritmikusan együtt élni. A központi szerepek váltakoztak, minden gyermek került olyan helyzetbe, ahol szerepe dominált a többiekéhez képest. Megismerhették a vezetés nehézségeit, az együttes munka kötöttségét is.

A foglalkozások, délutánok vezetéséhez megfelelő szakembereket biztosítottunk, s a szükséges eszközök, anyagok is rendelkezésre álltak. A támogatásnak köszönhetően tanulóink igen sokféle tevékenység végzésével fedezhették fel az alkotás örömeibe, megismerhették a népi alkotó kultúra sokszínűségét, technikák kivitelezhetőségét, anyagok sokszínű felhasználhatóságát. Legfontosabb célkitűzéseink a hagyományok megismertetése, ápolása, alkotó technikák elsajátítása, mely a foglalkozások révén maradéktalanul megvalósult. A foglalkozások által tevékenykedhettek, feltölthetők, kedvük szerint. A csoportélményben, valahová tartozás élményében részesülhettek, kommunikációjuk erősödött, problémamegoldó képességük és társas kapcsolataik fejlődtek. A közös produktumok létrehozása során,

„EGYÜTT EGY JOBB ÉLETÉRT” EGYESÜLET

kooperációs téren is fejlődtek, megértették, hogy az egyén a közösség érdekeit miként kell, hogy szolgálja. Elért eredményeiket, önmagukhoz viszonyított fejlődésüket értékelhették a foglalkozások alkalmával, s a kiállítás keretében. Programjaink feszültségmentes légkörben zajlottak, a gyermekek érdeklődését elnyerte, kíváncsiságát felébresztette, a direkt és indirekt megismerés örömét átélhették, ismereteiket kreatív módon rögzíthették a digitalizáció térhódításának köszönhetően, gondolkodásuk, képi látásmódjuk is fejlődött. Tárgyi ismeretanyaguk bővült, tudásuk mélyült.

Fontosabb megvalósult célok, eredményeink:

- kézműves foglalkozásokon keresztül a manuális készség fejlesztése, különféle alkotói technikák megismerése, népi értékek őrzése, anyagok sokszínű felhasználhatósága
- társadalmi elfogadás elősegítése
- érzékenyítés, problémakezelés, belső értékekre felismerése
- közösségi élmények erősítése
- a társadalomba történő beilleszkedés elősegítése, értékrend kialakítása, értékek beazonosítása
- kreativitás fejlődése
- érzelmi intelligencia fejlődése
- alkotókedv felkeltése, önkifejezés szabadsága
- zenei és táncos alapok elsajátítása
- kulturális tudásfejlesztés
- a megismerés öröme
- elfogadás